

Inleiding

Met genoegen presenteren wij u het jaarverslag 2020 van Stichting Roomsch Catholijk Burger Oudemannenhuis 'Brentano's Steun des Ouderdoms' (hierna: de Stichting en/of Brentano's Steun des Ouderdoms). Wij zijn opgericht in 1821 en zijn een algemeen nut beogende instelling (hierna: ANBI). Met dit jaarverslag willen wij graag openheid van zaken geven en verantwoording afleggen. Aan de orde zullen komen wie wij zijn, welke activiteiten wij ondernemen en een verantwoording over het door ons gevoerde financiële beleid.

Ons Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer (RSIN) is 8048.83.191.

Geschiedenis

'Op den Zeven en Twintigsten Februari de 's Jaars Achttienhonderdelf, compareerde voor mij Mr. Johan Reinier van der Gronden, openbaar Keizerlijk Notaris te Amsterdam Departement van de Zuiderzee. De Weledele Heer Josephus Augustinus Brentano, wonende binnen deze stad op de Heerengracht bij de Reguliersgracht, mij notaris bekend, gezond van Lichaam Zijn Verstand geheugen en uitspraak wel hebbende en gebruikende. Dewelke verklaarde uit overweging van de onzekere Uren des Doods te hebben overwogen wegens zijn Nalatenschap te disponeren en ten einde zijn Testament en Uiterste Wil te maken als volgt.'

Met deze woorden begint het testament van Josephus Augustinus Brentano (Amsterdam, 28 augustus 1753 - aldaar, 16 april 1821), de man aan wie wij ons bestaan te danken hebben.

Josephus Brentano bepaalde bij testament dat:

- zijn vermogen moest worden aangewend tot 'den aanleg en stigting mitsgaders gedurig onderhoud van een gebouw, 't welk zal moeten dienen tot alimentatie en onderhoud van enige oude manspersonen van de 'Roomsche Catholijke Religie', welke daarin van huisvesting, kost, drank, oppassing en ziekte, en andere levensbehoeften, zullen moeten worden voorzien.'

en

- dat de naam van het huis diende te zijn: 'Brentano's Steun des Ouderdoms'.

Brentano bepaalde eveneens dat het schilderij met de titel 'J.A. Brentano met krulhond' in het huis diende te worden opgehangen. Om aan deze bepaling te voldoen, hebben wij dit schilderij duurzaam in bruikleen gegeven aan de Stichting Brentano Amstelveen.

Op 3 mei 1825 openden wij ons eerste oudemannenhuis aan de Herengracht te Amsterdam. Aanvankelijk bood het oudemannenhuis plaats aan twaalf 'gealimenteerden'. Dit aantal groeide in de loop der jaren tot vijfenzeventig bewoners. In 1926 verhuisde het oudemannenhuis naar de Keizersgracht 615-631.

Na de Tweede Wereldoorlog veranderde de Nederlandse samenleving ingrijpend op sociaal en economisch vlak. Veel nieuwe initiatieven op het gebied van ouderenzorg kwamen tot stand. Deze ontwikkelingen brachten ons ertoe in 1974 de Keizersgracht te verlaten en in Amstelveen aan de Klaasje Zevensterstraat een geheel nieuw verzorgingstehuis met drieëndertig aanleunwoningen te openen. In datzelfde jaar splitsten wij onze activiteiten. Het verzorgingstehuis en de exploitatie daarvan werd ondergebracht in een nieuwe stichting, geheten Stichting Brentano Amstelveen. Het economisch eigendom van de 105 aanleunwoningen bleef achter in het vermogen van Stichting

Brentano's Steun des Ouderdoms. In 1984 werd het complex uitgebreid. Op het belendende perceel aan de Camera Obscuralaan verrezen nog eens 72 nieuwe aanleunwoningen.

De jaren 2000 luidde voor de Stichting een nieuw tijdperk in. Wij wilden onze doelstelling op een effectievere wijze en tegen lagere kosten realiseren. Dat werd mogelijk gemaakt door een langdurige en intensieve samenwerking aan te gaan met Stichting Het R.C. Maagdenhuis (hierna: RCM). De samenwerking betreft de wijze waarop aanvragen voor een gift worden beoordeeld, welke activiteiten het bestuursbureau van RCM voor ons uitvoert en tegen welke geldelijke vergoeding dat plaatsvindt. Een en ander is in 2002 vastgelegd in een overeenkomst, die periodiek wordt herzien, voor het laatst in 2020.

Ingrijpende wijzigingen in de wet- en regelgeving inzake de ouderenzorg én de ouderdom van het verzorgingstehuis met de aanleunwoningen noopten tot nieuwbouw van Klaasje Zevenster. Met dat doel verkochten wij in 2013 al onze 105 aanleunwoningen aan Stichting Brentano Amstelveen. Sindsdien bestaan onze inkomsten uit enkel directe en indirecte resultaten op beleggingen in zakelijke waarden en vastrentende waarden. De volatiliteit van de inkomsten is daardoor groter dan in de voorgaande jaren, toen wij nog een stabiele inkomstenbron uit huurpenningen hadden.

Wij hebben ons stichtingsvermogen ondergebracht bij twee discretionaire vermogensbeheerders om zo een optimaal mogelijk rendement te kunnen behalen. Met onze rendementen ondersteunen wij talloze projecten ten behoeve van 'al hetgeen de ouderenzorg betreft'.

Ten behoeve van het welzijn van ouderen en verbetering van de onderlinge samenwerking ondertekenden in 2007 enerzijds RCM en de Stichting en anderzijds Stichting Het Nationaal Ouderenfonds (hierna: het NOF) een convenant. In 2017 trok het NOF zich terug uit het convenant en daarmee is de samenwerking tussen de drie stichtingen tot een einde gekomen. De terugtrekking van het NOF heeft niet tot een materiële impact op de samenwerking tussen RCM en de Stichting geleid. Sterker nog, in 2018 hebben beide stichtingen hun samenwerking bekrachtigd door de samenwerkingsovereenkomst te verlengen.

Naast onze reguliere activiteiten startten wij in 2019 met het project 'Brentano Brengt Muziek', waarvoor wij in 2020 een budget ad € 150.000 ter beschikking stelden. Dit programma is erop gericht live amusement (podiumkunsten in aanwezigheid van publiek) voor ouderen te bevorderen. Het succes van dit project was zo groot, dat dit voor ons aanleiding was kritisch na te denken over wie wij zijn, waar wij voor staan en op welke wijze wij in de toekomst onze doelstelling willen realiseren. Daarbij zijn twee pijlers door het bestuur vastgesteld: Brentano brengt Muziek en Brentano brengt Beweging. De twee pijlers zullen wij in de aankomende periode verder inrichten en uitbouwen. Daarbij past ook een strategische heroverweging.

Participaties

De Stichting is lid van de Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN) en neemt deel aan het halfjaarlijkse (informele) Beukenhofoverleg.

Bestuurssamenstelling

Op 31 december 2020 bestond het bestuur van de Stichting uit:

- Anneline Smit, lid sinds november 2004 functie: voorzitter
- Susanne Plusquin, lid sinds december 2013 functie: secretaris
- Tjarco Wassink, lid sinds december 2013 functie: penningmeester
- Albert Oomen, lid sinds augustus 2018 functie: lid algemeen
- Roy Rempe, lid sinds augustus 2019 functie: lid algemeen

Commissies, lidmaatschappen en vertegenwoordigingen

Anneline Smit:

- Stichting Het R.C. Maagdenhuis, lid Giftcommissie Nederland;
- Stichting Het R.C. Maagdenhuis, lid Programmacommissie Ouderen;
- Neemt namens de Stichting deel aan het Beukenhof Fondsenoverleg;

Suzanne Plusquin:

- Stichting Vrienden van Johannes de Deo, bestuurslid;

Tjarco Wassink:

- Stichting Het R.C. Maagdenhuis, lid Giftcommissie Buitenland;
- Stichting Het R.C. Maagdenhuis en Stichting Brentano's Steun des Ouderdoms: lid gezamenlijke Beleggingscommissie van beide stichtingen voornoemd;

Albert Oomen:

- stichting Het R.C. Maagdenhuis, lid programmacommissie Ouderen.

Ondersteuning

Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. In 2020 heeft Mariette Verhaar deze rol overgenomen van Jellie Damsma.

Bezoldiging

De leden van het bestuur verrichten hun werkzaamheden om niet. Naar redelijkheid gemaakte kosten worden vergoed.

Doelstelling

Wij zijn in 1821 opgericht, ongeveer tien jaar na de opstelling van het testament van Josephus Augustinus Brentano. Tot 2008 luidde onze doelstelling als volgt:

- ‘Het (doen) bouwen en beheren van een oudemannenhuis, met huisvesting, kost, drank, oppassing en voorzieningen bij ziekte.’

Vanwege regelgeving inzake de ANBI-status van de Stichting hebben wij in 2008 onze statuten gewijzigd, waarbij wij onze doelstelling verbreedden:

- ‘Bevordering van het welzijn van ouderen en al wat daarmee verband houdt, in de breedste zin van het woord.’

Onze doelstelling biedt ons voldoende ruimte de wensen van Josephus Brentano te kunnen realiseren en tegelijkertijd te kunnen voldoen aan de hedendaagse eisen. Wij hebben geen winstoogmerk. Wij verwezenlijken onze doelstelling door ons vermogen te belenen, te beleggen en te vervreemden, door financiële middelen te genereren uit beleggingen, het aantrekken van effectenkredieten, het aangaan van zekerheden en het ter lening verstrekken van gelden.

Giften

Ons totale giftenbudget voor 2020 bedroeg € 650.000, fors meer dan 2019. Het giftenbudget bedroeg toen € 450.000. De verhoging van het giftenbudget is mogelijk gemaakt door exceptioneel goede beleggingsresultaten in 2019.

Het giftenbudget kent voor 2020 de categorieën:

- Commissie Buitenland, in beheer en uitgevoerd door RCM
- Commissie Nederland, in beheer en uitgevoerd door RCM
- Programmacommissie Ouderen, in beheer en uitgevoerd door RCM
- Brentano Brengt Muziek, nieuw, zie hierboven
- Brentano Brengt Beweging, nieuw, zie hierboven
- Tonnekefonds, nieuw

Sinds 2020 kunnen individuele bestuursleden op eigen initiatief, dus buiten de gebruikelijke procedure om (zie hieronder), een gift doen. Deze gift dient in overeenstemming te zijn met de statutaire doelstelling van de Stichting en goedgekeurd door het bestuur. De gift gaat ten laste van het Tonnekefonds dat is vernoemd naar de eerste begunstigde: Tonneke's Rijdende Winkel in Tilburg.

Daarnaast heeft de Stichting in 2020 een gift gegeven aan zowel het Nationaal Ouderen Fonds als aan Stichting RCOAK, beide in overeenstemming met de statutaire doelstelling.

De som van de toegezegde giften bedraagt € 453.602. Hierop zijn de gedurende het boekjaar vrijgevallen bedragen uit toekenningen van 2019 en eerder, € 51.951, in mindering gebracht. Aldus resteert een last 2020 van € 401.651. Voor Brentano brengt Muziek bedroeg het budget € 150.000. De totale uitgave bedroegen € 148.038, een lichte onderbesteding van het budget met € 1.962.

Als dank voor de inzet van de bestuursleden konden zij in 2020, net als voorgaande jaren een discretionaire gift doen. Het bestuurslid kan dat geheel naar eigen inzicht doen, ook buiten de statutaire doelstelling om. Hiermee was in totaal € 10.000 gemoeid.

Procedure giften

Verzoeken tot een gift komen binnen op het bureau van RCM. De beleidsmedewerker toetst of de aanvraag inhoudelijk voldoet aan de vereisten, verzamelt zo nodig verdere informatie, maakt een samenvatting en doet een voorstel aan de giftencommissie voor een bijdrage (of afwijzing).

Het aantal aanvragen dat binnenkomt is groter dan het aantal dat wordt gehonoreerd. De reden hiervan is, dat de meerderheid van de verzoeken buiten de doelstelling valt. In de giftencommissie wordt de aanvraag besproken, waarbij ook wordt beoordeeld of de aanvraag mogelijk (mede) door andere fondsen zou moeten worden ondersteund en bij welk fonds het verzoek in dat geval het beste kan worden ondergebracht. De aanvrager ontvangt schriftelijk bericht van het genomen besluit. De toekenning geschiedt in de vorm van een garantie; de betaling vindt in principe achteraf plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten. Als blijkt dat de werkelijk gemaakte kosten lager uitvallen dan was begroot, vallen deze bedragen 'vrij'. De giftencommissies vergaderen in principe eens per twee maanden.

Financiën in 2020

Onderstaand treft u een verkort overzicht van 2020.

bedragen x € 1.000

	realisatie 2020	realisatie 2019
	€	€
BATEN		
Directe beleggingsresultaten	<u>295,1</u>	<u>313,5</u>
LASTEN		
Giften	559,7	547,8
Overige lasten	<u>118,1</u>	<u>123,7</u>
Totaal lasten	677,8	671,5
Operationeel resultaat	-382,7	-357,9
Indirecte beleggingsresultaten	<u>354,6</u>	<u>2.960,7</u>
Resultaat	-28,1	2.602,8
Resultaatverdeling:		
- Eigen vermogen	-28,1	2.602,8
Totaal	-28,1	2.602,8

Het resultaat is lager dan in 2019, wat voornamelijk wordt veroorzaakt door een forse daling van het indirecte beleggingsresultaat.

Indien u vragen hebt over de samenstelling en/of de ontwikkeling van het vermogen van de Stichting, dan kunt u contact opnemen met de penningmeester door een e-mail te sturen naar penningmeester@brentanosteun.nl.